

УДК УДК 314.7:37(477)

ЗДОБУТТЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ В ДЕРЖАВНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ ГРЕЦІЇ

Корецький М.Х., Elias S. Spyriades, Корецька С.О.

Останнім часом все більше абітурієнтів з України хочуть навчатися саме в Європі. У статті розглянуто альтернативні шляхи здобуття вищої освіти українськими абітурієнтами. Диплом отриманий в європейському університеті оцінюється набагато вище наших, завдяки чому можна знайти престижну роботу, а згодом отримати ПМЖ в будь-якій країні світу. Додому ж їх може повернути тільки гідна зарплата, доступність житла, поліпшення соціальних послуг та зацікавленість самої держави в освіченому поколінні.

Постановка проблеми. Проблема, яка розглядається нами, сьогодні замовчується на всіх рівнях: науковців, освітян, Міністерств, Комітетів Верховної ради України, Адміністрації Президента. Якось незручно назвати речі своїми іменами. Міністерство освіти і науки України, народні депутати, приймаючи прогресивні закони [1, 2], в той же час не розглядають проблеми сьогодення, реалії навчання та викладання в наших навчальних закладах. Чого тільки варта вимога щодо знання іноземної мови здобувачами вчених звань та наукових студентів? Проблему, над розв'язанням якої ми працюємо – це навчання іноземних студентів в Україні, та друга частина – навчання українських випускників в навчальних закладах Європи та світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми освіти та освітньої міграції в Україні досліджувалися у наукових працях О. Власюка, І. Гнибіденка, О. Грішнкової, Т. Драгунової, Е. Лібанової, О. Піскуна, С. Пирожкова, О. Позняка, І. Прибиткової, Л. Семів, Л. Янковської, О. Хомри, Р. Патори, та інших.

Мета даного дослідження. Визначити мотиви різкого збільшення виїзду студентів на навчання за кордон та розробити мотиваційні заходи (мотиви) їх повернення після навчання в Україну.

Викладення основного матеріалу. Недопустимість зусиль по збільшенню першої частини та зменшенню другої – показує сьгоднішня статистика на публічні заходи, які проводило Міністерство з університетами на щорічних виставках «Освіта та наука України», які вже давно перетворилися в місце вручення призів «Гран-прі», та можливість представлення нових здобутків нашим випускникам. Бо відверто ніхто не може сказати – що років 30 – 40 крокуємо на місці. Замінюємо назви ВНЗ, відкриваємо та закриваємо нові програми, споримо за терміни підготовки тощо.

У другу сторону – заходи, які проводять міжнародні компанії (наприклад, «STUDY UA»), європейські університети, до яких увага збільшується з боку випускників та їх батьків в геометричній прогресії. З кожним роком все більше українських школярів та студентів цікавляться освітніми можливостями в інших державах. Перспектива набути цінний досвід та знання, ознайомитись з культурою іншої країни та підвищити власну конкурентоздатність на міжнародному ринку праці видається вкрай привабливою для української молоді. Тобто, наша молодь, голосує «ногами» за європейські та світові університети. 41 тисяча українських студентів навчається в закордонних університетах (15 тисяч – у Польщі, 9 тисяч – у Німеччині, 5 тисяч – в Росії, 2 тисячі – у Канаді, 2 тисячі – у Чехії). Погано це чи добре? Що це вимивання «мозків», виїзд незворотній найкращих, які вже не повернуться до України? Чи це – наша надія на безповоротні зміни в нашій державі, це той локомотив, який в подальшому виведено нашу державу (з мінімальною заробітної платою в 43 долари США) від рівня африканських на рівень Європейських стандартів, на рівень держав, в яких вони здобудуть освіту? Ми поділяємо другу думку. Ще 2 роки тому назад, перший заступник Міністра освіти і науки України Суліма Є.М. пробував заборонити нашим студентам їхати до Європи. Але сьогодні вже немає Суліми Є.М. у Міністерстві, а 37% українських студентів вчиться за кордоном у польських вищих, 42% студентів-іноземців у Польщі – це вихідці з України [3].

Як показує світовий досвід, країни-лідери світового розвитку є одночасно і лідерами за кількістю студентів, які виїжджають вчитися за кордон. Найбільше вчиться за кордоном китайських студентів (всього 694 тисячі чоловік, з них 226 тисяч у США, 22 тисячі – у Японії, 88 тисяч в Австралії), на другому місці – Індія (190 тисяч чоловік, з них 93 тисяч у США, 22 тисяч у Великій Британії, 16 тисяч – в Австралії), 118 тисяч

студентів з Німеччини (28 тисяч – в Австрії, 25 тисяч у Нідерландах, 14 тисяч – у Великій Британії), 124 тисяч студентів з Північної Кореї (68 тисяч у США, 24 тисячі – в Японії, 7 тисяч в Австралії). Той же В'єтнам, колись один з лідерів за кількістю студентів, які навчалися у Радянському союзі, сьогодні не розглядає ні Україну, ні Росію – в якості держави, де можна отримати якісну освіту. 54 тисяч В'єтнамських студентів вчиться в інших країнах – 15 тисяч студентів у США, 12 тисяч – в Австралії, 5 тисяч – у Франції.

Серед Іранських студентів, незважаючи на всі проблеми між Іраном та США, на першому місці – США і вчиться 8 тисяч чоловік, 8 тисяч – вчиться у Малайзії, 4 тисячі – у Канаді (всього – 52 тисяч чоловік). І все менше їх їде вчитися до України (на першому місці серед іранських студентів були медичні університети, але за 20 років вже дійшли до того рівня що українські дипломи не визнаються за якістю підготовки в Ірані.) А вже Україну вибрали в якості країни навчання – 63 тисячі іноземних студентів, в тому числі 13 тисячі з Туркменістану (або 20% всіх іноземних студентів в Україні), 10 тисяч з Азербайджану, 4 тисячі – з Індії, 3 тисячі – з Нігерії, 3 тисячі – з Грузії. В більшості своїй – серед пріоритетів в них є отримання документа про освіту, можливість більш вільного життя, ніж на Батьківщині, практично єдина можливість за рівнем їх знань вчитися в університеті. Низька якість підготовки, як приклад туркменських студентів, призвела до того, що в Туркменістані вже не визнаються заочні дипломи Українських університетів.

Цю паралель – рівень підготовки туркменських студентів, що навчаються в Українських вищих, можна провести до українських студентів, що навчаються у Польщі.

Студентів за кордон штовхає загальне неблагополуччя у країні. До того ж, в освіті склалися певні ніші: якщо багаті студенти традиційно навчаються у Великобританії та США, то не такі заможні можуть дозволити собі Чехію чи Польщу. Тож масштаби еміграції лише зростатимуть.

Хоча навчання навіть у Польщі недешево (від 1200 до 3000 євро за рік), а у Великобританії цей показник сягає 20 тисяч доларів. Наразі українцям доступні численні стипендії та гранти.

Польща – створила одні з найкращих умов для вступу та навчання українських випускників – вступ без ЗНО і додаткових іспитів, невисокі вимоги до знання польської мови при вступі, достатньо комфортні умови в процесі навчання та подальшої легалізації у Польщі. Але серед наших

українських студентів, що навчаються у Польщі, на відміну від Туркменських в Україні, можна виділити дві групи – перша, менша – це студенти з високим рівнем підготовки та можливостями, які самостійно поступають (вимушують) на провідні факультети найкращих державних університетів Польщі, і друга – значно більша за чисельністю – ті які більшості мають проблеми з ЗНО, а також ті, хто не сприймає корумпованості українських вчителів. Ця друга група, якраз проходить підготовку в недержавних, приватних вищих навчальних закладах зі спеціальностей та напрямків соціальних, економічних, управлінських. І якщо українські приватні ВНЗ на протязі 3-5 років завершають своє існування, то українські студенти рятують польську приватну освіту.

Однак, найкращі умови вступу та навчання в польські університети, не по кишені багатьом українським батькам. Тому можливість здобути освіту в інших країнах безкоштовно обговорюється як серед студентів, так і серед батьків, які прагнуть бачити своїх дітей випускниками престижних європейських університетів. Вибираєте країну для отримання якісної вищої освіти? Зверніть увагу на Грецію. Навчання в державних університетах країни для іноземних студентів безкоштовне, включаючи харчування та проживання.

Вищі навчальні заклади Греції докладають великих зусиль, щоб студенти під час навчання здобували не тільки знання, але і практичні вміння та навички. Навчання передбачає проходження практики у провідних фірмах і організаціях Греції та інших країн ЄС. Велика увага приділяється прикладним дослідженням, а також творчій і артистичній діяльності студентів, за що вони можуть отримувати додаткові стипендії.

Грецькі університети беруть участь у програмах обмінів Socrates / Erasmus, також мають двосторонні угоди обміну з багатьма іншими ВНЗ Європи, завдяки чому студенти мають можливість там навчатися, стажуватися й таким чином отримати дипломи двох європейських ВНЗ.

Навчання в Греції - це не тільки якісна безкоштовна європейська освіта, а й вільне переміщення по Євросоюзу під час навчання з правом на офіційну роботу в будь-якій країні. Освіта в Греції дає чудову можливість пізнати культуру, побачити історичні пам'ятки, насолодитися багатим природним середовищем.

На сьогодні українські абітурієнти мають реальну та доступну можливість вибору між європейською освітою без корупції в Греції та освітою в Україні. А також відкрити для себе світ нових можливостей.

Переваги навчання в Греції:

- зарахування до ВНЗ проводиться на підставі безкоштовного конкурсу атестатів, без здачі іспитів, і не вимагає твоєї присутності в Греції;
- до твоїх послуг - понад 600 факультетів державних вузів Греції, де нескладно підібрати спеціальність до душі;
- надходження у вуз гарантовано за рахунок того, що подавати документи відразу в декілька навчальних закладів. Якщо за середнім балом атестата ти не пройдеш конкурс в один вуз, то в запасі ще кілька варіантів;
- знання грецької мови на початковому етапі не потрібно: його ти вивчиш на мовних курсах при ВНЗ, вже будучи його студентом;
- триразове харчування, проживання (у більшості випадків - з другого курсу), медичну страховку та обслуговування, комплект навчальних матеріалів на весь період навчання оплачує ВНЗ. Також надається право пільгового проїзду в громадському транспорті;
- навчання в Греції - підстава для отримання студентського виду на проживання, який дає право вільно переміщатися по Європі без віз;
- у перший рік навчання можна змінити факультет, якщо ти раптом зрозумієш, що помилився з вибором спеціальності;
- під час навчання можна працювати в грецьких компаніях;
- ти зможеш претендувати на отримання стипендії за досягнення певних успіхів у навчанні;
- за бажанням ти можеш взяти участь в одній з програм студентського обміну, або пройти стажування у європейській компанії в період навчання у вузі;
- грецькі дипломи визнаються в усьому світі, включаючи Україну.

Висновки. На сьогоднішній день, українські студенти мають змогу отримати вищу освіту за кордоном на безоплатній основі в ряді Європейських країн, де навчання в університетах державною мовою є безкоштовним для іноземців. Серед них Швеція, Норвегія, Німеччина, Австрія, Чехія та Греція. Незважаючи на те що умови вступу різняться залежно від обраної країни та, інколи, навчальною напряму й університету, спільною вимогою до абітурієнту, які планують здобути вищу освіту у зазначених вище державах безкоштовно є знання державної мови. Зазвичай у переліку вимог для подачі документів для вступу до вищих навчальних закладів цих Європейських країн зазначається, що ступінь володіння мовою має бути достатнім для навчання в університеті.

Достатньо високі вимоги до мовної підготовки у Німеччині, Австрії, Чехії. Мовне питання в таких країнах як Швеція та Норвегія є менш гострим.

Найбільш відкритою, комфортною для навчання українських студентів по програмам безкоштовного навчання студентів-іноземців в державних університетах є Грецька республіка. Грецька мова, мова Аристотеля, Сократа, Піфагора – є праматір'ю багатьох мов, в тому числі і української.

Університетські традиції в країні, якій 5000 років, є непорушними на протязі сторіч. 600 факультетів 48 державних університетів Греції поділені по 5 напрямків, серед яких є актуальними для нашої країни напрямки технічних, технологічних наук, охорони здоров'я.

Як показує практика, охочих виїжджати за кордон багато. Інша справа, що людей треба мотивувати повертатися назад в Україну. Є приклад Японії та Китаю, де люди виїжджають і повертаються, і це позитивно відображається на розвитку країни. Однак зараз увага влади до цієї ініціативи знизилася. Необхідно щоб держава переймалася цим питанням.

Основними заходами, на нашу думку, що спрямовані на повернення після навчання є: стимулювання працедавців пропонувати роботу студентам після навчання за кордоном; фінансування початку власної справи для студентів після навчання за кордоном (спрощена реєстрація, податкові пільги) тощо.

Література

1. Закон України «Про освіту» від 23 травня 1991 року № 1060-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1991. - № 34. - ст. 451 [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-УІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2014. - № 37-38, ст.2004 [із змінами та доповненнями] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Кількість українських студентів у Польщі зросла вдвічі. – Режим доступу: <http://viza.vn.ua/liczba-ukrainskich-studentow-w-polsce-wzroslo-dwukrotnie.html>

4. Лібанова, Е. М. Теоретико-методологічне забезпечення розвитку трудового потенціалу просторових форм організації українського суспільства [Текст]: рецензія / Е. М. Лібанова // Регіональна економіка. 2013. № 4. С. 188 - 189.

Abstract

Koretskyi M., Elias S. Spyriades, Koretska S.O.

Getting a European education in the public universities in Greece

In recent years, more students from Ukraine want to study in Europe. The article considers alternative ways of obtaining higher education of Ukrainian students. The diploma obtained at the European University is valued much higher than our own, allowing you to find a prestigious job, and then obtain permanent residence in any country of the world. Home they can return only decent wages, affordable housing, improvement of social services and the interest of the state in an enlightened generation.